

Piyano Öğrencilerinin Normal Dönem ve Salgın Dönemi Başarı Düzeylerinin Karşılaştırılması

Comparison of Piano Students' Achievement Levels in Normal and Epidemic Period

Prof. Dr. M. Kayhan KURTULDU

Karadeniz Teknik Üniversitesi, Fatih Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi, Trabzon/Türkiye

ORCID: 0000 0003 0064 9144

ÖZET

Bu çalışmada 2019 – 2020 eğitim öğretim yılının güz ve bahar dönemlerinde piyano dersi alan öğrencilerin başarı notlarının değişen dönemsel uygulama biçimine göre farklılaşp farklılaşmadığı incelenmiştir. İnceleme için her iki dönemde de piyano dersini almış ve başarı notları bulunan öğrencilerin puanları elde edilmiştir. Elde edilen puanlar güz ve bahar dönemine göre ara sınav, final ve dönem ortalaması biçiminde tüm sınıflar için düzenlenmiştir. Yapılan düzenleme istatistik olarak incelenmiş ve karşılaştırmalar yapılmıştır. Dönem karşılaştırmaları için t testi, puanlar arası ilişki için Pearson korelasyon katsayıları incelenmiştir. Yapılan inceleme neticesinde öğrencilerin bahar dönemi piyano dersi başarı puanlarının salgın döneminin extra koşulları gereğince artış gösterdiği, fakat kayda değer ama büyük çaplı olmayan bir artış gerçekleştiği anlaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Piyano, başarı, salgın, karşılaştırma.

ABSTRACT

In this study, it was examined whether the grades of students who took piano lessons in the fall and spring semesters of the 2019-2020 academic years differ according to the changing periodic practice style. For the analysis, the scores of the students who took the piano lesson in both semesters and had success grades were obtained. The scores obtained are arranged for all classes in the form of midterm, final and term average according to the fall and spring terms. The arrangement was analysed statistically and comparisons were made. The t test for term comparisons and the Pearson correlation coefficients for the relationship between the scores were examined. As a result of the examination, it was understood that the students' spring term piano lesson success scores increased due to the extra conditions of the epidemic period, but a significant but not large increase occurred.

Keywords: Piano success, epidemic, comparison.

1.GİRİŞ

Müzik eğitimi süreci sanatsal eğitim öğretim süreçleri içerisindeki en önemli yapılardan biridir. Bu önemli yapının en temel unsurlardan biri ise piyano eğitimidir. Piyano eğitimi yapısı gereği birden fazla unsuru ve birden fazla öğretim alanını içerisinde barındırabilir (Kurtuldu, Odabaş, 2017). Çalgı eğitimi müzik eğitiminin ana boyutlarından, piyano eğitimi ise çalgı eğitiminin önemli/temel boyutlarından ve vazgeçilmez parçalarından biridir. Özellikle piyano eğitiminin öğrenciler için zorunlu olması, piyano eğitimine ayrı bir önem katar ve bu eğitim süreci temel olarak çok yönlü ve karmaşık bir süreç olarak yürür (Gün, Yıldız, 2013; Ertem, 2014).

Geçmişten günümüze müziğin icrasında ses rengi ve çalım teknikleri açısından çok farklı çalgılar kullanılmıştır. Bu çalgılardan biri olan piyano, ses sınırının genişliği, ses renginin zenginliği gibi yapısal özelliklerinden dolayı diğer çalgılar içerisinde öne çıkan bir çalgıdır. Yapısal özelliklerinin yanında icrasında kullanılan farklı çalım teknikleri de çalgının özelliklerini genişletmektedir. Böylelikle piyano, müzikal anlamda hem yorumculara sınırsız imkânlar sağlamakta hem de dinleyicileri eşsiz tımlarla buluşturmaktadır (Annagiyeva, Bulut, 2019).

Piyano eğitimi, müzik eğitimi programlarında önemli işlevler üstlenmiştir. Müzik eğitimi verilen kurumlarda armoni, eşlik, müziksel işitme dersleri dâhil birçok dersin içeriğinde etkin olarak kullanılmaktadır (Gün, Demirtaş, 2016). Bu sebeple piyanonun, müzik eğitimcileri tarafından müziği seslendirme, dinleme ve okuma becerilerini kazandırma açısından temel çalgı olarak kabul

edildiği bilinmektedir. Piyano ayrıca müziği anlama, müzik bilgisi oluşturma ve diğer müzik çalışmalarına temel oluşturma bakımından da evrensel ve temel çalgı olarak kabul edilmektedir (Özyazıcı, 2019).

Piyano eğitimi, esasen çalgı eğitiminin alt dallarından biridir ve bu eğitim süreci uygulamalı ve teorik yönleriyle bütün halindedir (Yüctoker, 2009). Piyano eğitimi, hem bireylerin müzikal açıdan gelişimine yaptığı olumlu etkiler, hem de seslendirdiği müziği veya müzik türünü daha iyi algılamasına yardımcı olması açısından literatürde önemli bir yer tutmaktadır (Bakıoğlu, 2019). Piyano çalgısının ve piyano eğitim sürecinin kendine özgü yapısı, eğitim sürecindeki dinamiklerin de kendine özgü bir biçimde seyretmesini saptamaktadır. Kullanılan yöntemlerden, seslendirme tekniklerine, değerlendirme yaklaşımından, bireysel gelişim basamakları ve fiziksel koşullara kadar kendine has yapılara sahiptir. Bu süreçte en çok öne çıkan kavram ise piyanoyu daha iyi veya istenilen düzeyde seslendirmek kapsamında gerçekleşen bir üst başlık niteliğindeki kavram olan başarı kavramıdır.

Başarı ve başarısızlık kavramları, eğitim öğretim sürecinde olduğu kadar günlük hayatımızın hemen tüm evrelerinde karşımıza çıkan kavramlardır. Gerek eğitim hayatı, gerek iş hayatı, gerekse günlük yaşantısında yapmakta olduğu işlerin tamamında başarılı olmak isteyen bireyler, bu motivasyonu sağlamak için kimi zaman oldukça büyük çaba sarf ederler. Özellikle eğitim öğretim ortamlarında sıkça karşılaştığımız başarı ve başarısızlık kavramları, öğrenen kişilerin öğrenme düzeyini, öğrenme isteğini ve öğrendiklerinin kalıcılığını önemli ölçüde etkilemektedir (Kurtuldu, 2010).

Başarı kavramına yönelik bu durum piyano eğitimi sürecinde de aynıdır. Bireyin kendi öz güveni, yeterlik algısı, inancı ve motivasyonu ile birlikte başarılı olacağına ya da başarılı olup olamayacağına inanması önemlidir. Başarı algısı yüksek bir öğrenci, öğrenmeye dönük motivasyonu ve gücü de yüksek öğrenci demektir. Buna bağlı olarak kendini geliştirmek ve başarısını sürdürmek isteyen bir öğrencinin piyano hâkimiyetinin gelişmesi de mümkündür (Kurtuldu, 2010).

Piyano eğitimi sürecinde başarılı şekilde amaca ulaşmak, öğrencinin piyano çalmayı sevmesi ve piyano çalma isteğine sahip olması ile ilişkilidir (Yüctoker, 2009). Piyano eğitiminde öğrencilerin düzenli ve günlük çalışma yapması ve bu yolla öğrenilen davranışları düzenli aralıklarla tekrarlamış olması, bireysel gelişim sürecinde hızlı bir gelişme yakalamanın ve dolayısıyla başarının en önemli yollarından biridir (Pirgon, 2013).

Bu noktada Kılıç (2006), piyanoda başarıyı etkileyen koşulları farklı iki boyutta ele almaktadır. Bunlardan biri, piyanoda öğrencinin ilgisi, öğrencinin haftalık ve günlük piyano çalışma planları yapması, derslere ve sınavlara hazırlanması, zamanı verimli kullanması gibi bireysel koşullardır. Ayrıca derste öğrendiklerini ders dışında uygulayabilmesi, anlamadığı konularda öğretmenine soru sorması ve ders devamı öznel koşullar da bulunmaktadır. Diğer bir etkin koşul ise okulun fiziki yapısı, piyano sayıları ve kullanılabilirlik durumu, derslere ayrılan süreler ve piyano dersi öğretmenlerinin niteliği gibi nesnel koşullardır.

Kendine has özellikleri ile etkin bir yapı olan ve müzik eğitimi içerisinde çok önemli bir yer edinmiş olan piyanonun öğretimi, yöntemi, bileşenleri, tarihi, yapısı, içerikleri kadar değerlendirme süreci ve bu süreçte değişken koşullara göre farklılaşan başarı düzeyleri de önemli bir inceleme alanıdır. Geçmişten günümüze piyano eğitimi sürecinde başarı üzerinde etkili olan ve başarının değişmesine, yönünün farklılaşmasına etken olan pek çok unsur (ders saati, ders öğretmeni, çalışma düzeni, diğer fiziki koşullar, motivasyon vb.) literatürde dile getirilmiştir. Fakat gerek bu süreçleri, gerekse piyano eğitim sürecinin akışını doğrudan ve/veya dolaylı biçimde etkileyecek nitelikte değişimler günümüzde yaşanmaktadır. Salgın ve benzeri önemli etkenler nedeniyle farklılaşan eğitim öğretim süreçleri, öğrencilerin başarıları ve bilhassa başarı notları üzerinde etkili olmuştur. Bu bakış açısıyla değişen ve farklılaşan koşulların karşılaştırılmasına odaklı biçimde çalışma

planlanmış ve öğrencilerin güz ve bahar dönemi notları, farklılaşan koşullar göz önünde tutularak karşılaştırılmıştır.

2.AMAÇ

Bu çalışmada 2019 – 2020 eğitim öğretim yılı güz ve bahar dönemlerinde piyano dersi alan öğrencilerin başarı puanlarının dönemsel uygulama farkları çerçevesinde değerlendirilmesidir.

3.YÖNTEM

Yapılan çalışmada ilişkisel araştırmalar kapsamında korelasyonel araştırmalar türü işleme konulmuştur. Amaç kapsamında elde edilen veriler yöntemine uygun biçimde karşılaştırılmıştır.

Hemen her bilim dalında merak edilen değişkenler arası ilişkilerin incelendiği ve analiz edildiği araştırmalar ilişkisel araştırmalardır. İlişkisel araştırmalar kapsamında en çok tercih edilen yaklaşımlardan biri de korelasyonel araştırmalardır (Karakaya, 2014, s.68). Korelasyonel araştırma iki ya da daha çok değişkenin arasındaki ilişkinin korelasyon istatistikleri kullanarak ve değişkenlere müdahale edilmeden incelenmesi, ortaya koyulmasıdır. Genellikle tahmin odaklı araştırmalar ya da ilişki araştırmalarında kullanılan bu yöntemde değişkenler arası birlikte değişim incelenir (Büyüköztürk, vd. 2018, s. 191; Balcı, 2009, s.236).

3.1.Çalışma Grubu

Bu çalışmada çalışma grubunu Trabzon Üniversitesi Fatih Eğitim Fakültesi Müzik Öğretmenliği Programında 2019 – 2020 eğitim öğretim yılı için her iki dönemde (güz ve bahar) piyano dersi almış olan öğrenciler oluşturmaktadır. Dönemlerden her ikisinde ya da birinde devamsız olan, sınavlara girmeyen veya bir dönemde alıp diğer dönemde dersi almayan öğrenciler devre dışı bırakılmıştır. Güz döneminde toplam 183 öğrencinin kaydına, bahar döneminde ise 199 öğrencinin kaydına ulaşarak puanları elde edilmiştir.

3.2.Verilerin Toplanması ve Düzenlenmesi

Yapılan çalışmada verilerin toplanması süreci 2019 – 2020 eğitim öğretim yılı güz ve bahar dönemi piyano dersi başarı notlarının elde edilmesi ile başlatılmıştır. Çalışmada normal bir eğitim öğretim düzeni ile yürütülen güz dönemi ve çoğunluğu uzaktan eğitim ile yürütülen bahar dönemi notlarının karşılaştırılmasına odaklı olduğu için ilk olarak dönemlerin notları sınav türüne göre (ara sınav ve final) elde edilmiştir. Elde edilen notlar ham puan üzerinden dönem sonu başarı puanı olarak her bir öğrenci için hesaplanmıştır. Böylece her öğrenci için biri ara sınav, biri final, diğeri ise not ortalaması biçiminde üç sayısal veri bilgisayara aktarılmıştır. Aynı işlemler dönem sonu tüm sınavlar (ara sınav, final, varsa bütünleme vb.) tamamlandıktan sonra bahar dönemi için de gerçekleştirilmiştir.

Elde edilen veriler her iki dönem için ayrılarak bilgisayar ortamına aktarılmış ve takip edecek istatistik işlemler için hazır hale getirilmiştir. 2019 – 2020 eğitim öğretim dönemi güz ve bahar dönemlerinde piyano dersi alan öğrencilerin piyano dersi sınav puanları ilgili üniversitenin öğrenci işleri bilgi sisteminden elde edilmiştir. Verilerin elde edilmesi ve puanların bilgisayara aktarılmasında öğrencilerin aynı dersi her iki dönemde de almış olmasına dikkat edilmiştir. Sınıfına göre ilgili piyano dersini ilk dönemde alıp mezun olmuş ya da dönemlerden sadece birinde almış olan öğrenciler karşılaştırma dengesi açısından gruba katılmamıştır. Diğer yandan her iki dönemde bu dersleri almış fakat devamsızlık ya da sınava girmeme sebebiyle not bilgisi olmayan öğrenciler de dikkate alınmamıştır. Araştırmanın yapıldığı dönem itibariyle yeni müfredata göre piyano dersi ikinci sınıf düzeyinde okutulmamaktadır. Fakat bu dersi önceki müfredatta tekrar ders olarak alan öğrencilerin sayısının karşılaştırmaya değer sayıda olması sebebiyle bu sınıf düzeyi de çalışmaya dâhil edilmiştir.

3.3.Verilerin Analizi

Toplanan verilerin analizi sürecinde sınav türüne göre puanların listelenmesi, bilgisayara aktarılması ve sonrasında her iki dönemin dönem sonu başarı ortalamalarının alınması için ortalama puan hesapları gerçekleştirilmiştir. Ortalama puan hesabı ile birlikte dönem başına iki adet veri başlığı ile toplam 6 sütundan oluşan veriler için normal dağılım varsayımına yönelik ölçüm gerçekleştirilmiştir. Normallik varsayımının hesaplanmasında çarpıklık ve basıklık katsayıları hesaplanmıştır. Hesaplanan çarpıklık basıklık katsayıları ve Z değeri puanlarına göre dağılımın normallik varsayımını karşıladığı anlaşılmaktadır. Buna dayalı olarak istatistik ölçümlerde Pearson momentler çarpımı korelasyon katsayısı ölçümü tercih edilmiş, karşılaştırmalı ölçümlerde de dönem karşılaştırması için bağımsız örnekler t testi kullanılmıştır.

Belirli bir dağılıma sahip veriler için normallikten sapma ölçümlerinde en sık kullanılan ölçütlerden ikisi, basıklık ve çarpıklık katsayılarıdır ve bu ölçütler bir rasgele değişkenin momentlerinin özel durumlarıdır (Larsen, Marx, 2001; Sokal, Rolf, 2003; Akt: Türkoğlu, 2009). Çarpıklık dağılımın simetrik yapısı ile basıklık ise dağılımın tepe noktası ile ilişkilidir. Çarpık bir değişkende ortalamalar dağılımın merkezinde değildir, basıklık durumunda ise ver zayıf biçimde (kısa ve kalın çizgili) veya oldukça uzun (düz ve ince çizgili) bir dağılım görülür (Tabachnick ve Fidell, 2013, s.79). Basıklık ve çarpıklık katsayıları için referans sınırlarının çeşitli çalışmalarda (Vural, 2013; Arslan, 2015; Yıldız, Çevik, 2016) +1 ile -1 arasında kabul edildiği bilinmektedir. Taşpınar (2017, 33) ve Bursal (2017, 50), ise referans hesabında basıklık çarpıklık hesaplamalarındaki Z değeri hesabının, basıklık çarpıklık değerinin kendi standart hatasına bölümü ile yapılacağını belirtmiş ve referans değerleri aşağıdaki gibi vermiştir.

$Z > 1,96$ ise ,05 manidarlık düzeyinde normal dağılım göstermemektedir.

$Z > 2,58$ ise ,01 manidarlık düzeyinde normal dağılım göstermemektedir.

$Z > 3,29$ ise ,001 manidarlık düzeyinde normal dağılım göstermemektedir (Taşpınar, 2017, 33; Bursal, 2017, 50).

Tablo 1: Ortalama Puanlarına Yönelik Çarpıklık Basıklık Katsayıları

Puanlar	N	Çarpıklık		Basıklık	
		Ölçüm	SS	Ölçüm	SS
1.Sınıf Ort.	134	-,661	,209	-,009	,416
2.Sınıf Ort.	38	-,701	,383	-,521	,750
3.Sınıf Ort.	111	-,619	,229	-,331	,455
4.Sınıf Ort.	99	-,859	,243	,327	,481

Öğrencilerin piyano dersinden aldıkları puanların sınıf düzeyine göre ölçülmüş çarpıklık basıklık katsayıları, yukarıda da bahsedilen ilk referans aralıkları olan +1 ile -1 aralığında değişmektedir. Z değeri hesaplamalarında ise 1.sınıf düzeyi için çarpıklık Z değeri -3,16, basıklık Z değeri 0,02 bulunmuştur. 2.sınıf için hesaplamalarda ise çarpıklık Z değeri -1,83, basıklık Z değeri 0,69 bulunmuştur. Benzer biçimde 3.sınıf için 2,70 ile 0,72 değerleri, 4.sınıf için 3,53 ile 0,67 değerleri bulunmuştur. Elde edilen bu sonuçlar da verilerin normal dağılım varsayımını karşılayabilecek nitelikte olduğuna işaret etmektedir.

İlişki anlamına da gelen korelasyon katsayısı ölçümleri, iki ya da ikiden fazla değişken arasındaki ilişkiyi ortaya koymaya çalışan bir veri çözümleme yöntemidir. Yani değişkenlerden birinin değişiminin diğer değişkenlerde de gerçekleşip gerçekleşmediği durumunu ve varsa ne düzeyde olduğunu gösterir (Taşpınar, 2017, s.193). Simge olarak r harfi ile gösterilen korelasyon katsayısı iki değişken arasındaki doğrusal ilişkiyi ölçen bir ölçüdür. Korelasyon ölçümünde incelenene değişkenler birbirinden bağımsızdır ve değerler +1 ile -1 arasında değişir. Değer sıfıra yaklaşıncaya ilişki zayıflar, +1'e doğru yaklaştığında tam pozitif ilişkiyi, -1'e yaklaştığında ise tam negatif bir ilişkiyi açıklar (Alpar, 2011, s.46).

Literatürde çok net bilgiler olmasa da Roscoe (1975), korelasyon katsayısı için yorum sınırlarını 0-0,29 arası için zayıf, 0,30-0,70 arası için orta ve 0,70 yukarısı için yüksek biçiminde ifade etmiştir (Akt: Köklü, Büyüköztürk, 2000, s.123). Pallant (2015, s. 150) r katsayısı için kabul sınırlarını 0 ile 0,10 için hiç ilişki yok, 0,10 ile 0,29 için küçük ilişki, 0,30 ile 0,49 için orta, 0,50 ile 1,00 için büyük ilişki biçiminde sınıflandırmıştır. Sungur (2009, s. 116) ise bu sınırları ayrıntı biçimde genişletmiş ve sınırları şu şekilde belirlemiştir; 0 – 0,25 arası çok zayıf ilişki, 0,29 – 0,49 zayıf ilişki, 0,50 – 0,69 orta düzeyli ilişki, 0,70 – 0,89 yüksek ilişki ve 0,90 – 1,00 çok yüksek ilişki. Benzer biçimde Ural ve Kılıç da (2018, s. 232) ayrıntılı bir sınıflama yapmış, 0 – 0,29 arasındaki ilişki için zayıf veya düşük, 0,30 – 0,64 arasındaki ilişki için orta, 0,65 – 0,84 arasındaki ilişki için kuvvetli ya da yüksek, 0,85 – 1,00 arasındaki ilişki için çok kuvvetli veya çok yüksek biçiminde sınırlar vermiştir.

4.BULGULAR

Bu bölümde bulgular sınıflar düzeyinde ayrı olarak incelenmiştir. Piyano dersi puan artış veya azalmaları dönem karşılaştırmaları ve sınıfların kendi içindeki artışlar düzeyinde tablolaştırılmıştır.

Tablo 2: Birinci Sınıf Notlarına Yönelik Dönem Karşılaştırması t Testi

Dönemler	N	Ort.	SS	df	t	p
Güz	62	54,68	23,43	100.9	-4,16	,000
Bahar	72	69,11	15,01			

Birinci sınıf öğrencilerinin piyano dersi puanlarına yönelik dönem karşılaştırması ölçümlerinde $p < ,05$ düzeyine göre anlamlı farka rastlanmıştır [$t_{100.9} = -4,16$, $p < ,05$]. Ortalama değerleri açısından yapılan incelemede eğilimin bahar dönemi not ortalamaları yönünde olduğu görülmektedir. Güz döneminde 54,68 olan not ortalamasının bahar döneminde 69,11 düzeyine yükseldiği de anlaşılmaktadır.

Tablo 3. Birinci Sınıf Öğrencilerin Piyano Dersi Notlarına İlişkin

Korelasyon Katsayıları

		Güz Dönemi			Bahar Dönemi		
		Ara sınav	Final	Ort.	Ara sınav	Final	Ort.
Güz	Ara sınav	---	,675**	,875**	,054	,032	,057
	Final	,675**	---	,948**	-,134	-,024	-,111
	Ort.	,875**	,948**	---	-,065	-,002	-,048
Bahar	Ara sınav	,054	-,134	-,065	---	,176	,860**
	Final	,032	-,024	-,002	,176	---	,654**
	Ort.	,057	-,111	-,048	,860**	,654**	---

** $p < ,01$

Yukarıda açıklanan referans değerleri de göz önünde tutulursa güz ve bahar dönemi notları ile not ortalamaları arasındaki ilişkinin zayıf ve çok zayıf olarak adlandırılabilir düzeyde olduğu anlaşılmaktadır. Güz ve bahar dönemi not ortalaması ilişkisinin -0,048 düzeyinde negatif yönlü ve çok zayıf düzeyli ilişkisi, dönem farkında notların artış ve azalma yönünün de ters olduğuna işaret etmektedir. Anlamlı fark bulunan korelasyonlar dönemlerin kendi içerisindeki korelasyon katsayılarıdır. Bunlara göre güz dönemi dönem başarısında final sınavlarının ($r=0,948$), bahar döneminde ise ara sınavların ($r=0,860$) ortalama puanlara katkısı fazladır.

Tablo 4: İkinci Sınıf Notlarına Yönelik Dönem Karşılaştırması t Testi

Dönemler	N	Ort.	SS	df	t	p
Güz	18	45,16	18,41	36	-3,96	,000
Bahar	20	66,87	15,30			

İkinci sınıf öğrencilerinin piyano dersi puanlarına yönelik dönem karşılaştırması ölçümlerinde $p < ,05$ düzeyine göre anlamlı farka rastlanmıştır [$t_{36} = -3,96$, $p < ,05$]. Ortalama değerleri açısından yapılan incelemede eğilimin bahar dönemi not ortalamaları yönünde olduğu görülmektedir. Güz döneminde 45,16 olan not ortalamasının bahar döneminde 66,87 düzeyinde ve önemli ölçüde farklılaşarak yükseldiği anlaşılmaktadır.

Tablo 5. İkinci Sınıf Öğrencilerin Piyano Dersi Notlarına İlişkin**Korelasyon Katsayıları**

		Güz Dönemi			Bahar Dönemi		
		Ara sınav	Final	Ort.	Ara sınav	Final	Ort.
Güz	Ara sınav	---	,508**	,766**	,083	-,107	-,007
	Final	,508**	---	,943**	-,163	,418	,160
	Ort.	,766**	,943**	---	-,090	,271	,116
Bahar	Ara sınav	,083	-,163	-,090	---	-,077	,787**
	Final	-,107	,418	,271	-,077	---	,555**
	Ort.	-,007	,160	,116	,787**	,555**	---

** $p < ,01$

Referans değerleri göz önünde tutulursa ikinci sınıfların güz ve bahar dönemi notları ile not ortalamaları arasındaki final sınavı hariç ilişkinin zayıf ve çok zayıf olarak adlandırılabilir düzeyde olduğu anlaşılmaktadır. Güz ve bahar dönemi not ortalaması ilişkisi 0,116 düzeyinde pozitif yönlü ve zayıf düzeyli bir ilişkiye işaret etmektedir. Bahar ve güz dönemi notları ilişkisinde her iki dönemin final sınav puanları korelasyonu 0,418 düzeyindedir. Bu durum her iki final sınavı puanları arasında orta düzeyli bir ilişki olduğu ve her iki dönemdeki final sınavı başarılarında kısmen benzerlik olduğu biçiminde yorumlanabilir. Anlamlı fark bulunan korelasyonlar dönemlerin kendi içerisindeki korelasyon katsayılarıdır. Bunlara göre güz dönemi dönem başarısında final sınavlarının ($r=0,943$), bahar döneminde ise ara sınavların ($r=0,787$) ortalama puanlara katkısı fazladır.

Tablo 6: Üçüncü Sınıf Notlarına Yönelik Dönem Karşılaştırması t Testi

Dönemler	N	Ort.	SS	df	t	p
Güz	55	56,84	22,27	101,8	-3,58	,001
Bahar	56	70,44	17,30			

Üçüncü sınıf öğrencilerinin piyano dersi puanları dönem karşılaştırması t testi sonuçları $p < ,05$ düzeyine göre anlamlı farka işaret etmektedir [$t_{101,8} = -3,58$, $p < ,05$]. Ortalama değerleri açısından yapılan incelemede eğilimin bu sınıf düzeyinde de bahar dönemi not ortalamaları yönünde olduğu görülmektedir. Güz döneminde 56,84 olan not ortalamasının bahar döneminde 70,44 düzeyinde arttığı ve dönemsel başarının da önemli ölçüde farklılaştığı anlaşılmaktadır.

Tablo 7. Üçüncü Sınıf Öğrencilerin Piyano Dersi Notlarına İlişkin Korelasyon Katsayıları

		Güz Dönemi			Bahar Dönemi		
		Ara sınav	Final	Ort.	Ara sınav	Final	Ort.
Güz	Ara sınav	---	,727**	,888**	,032	,057	,051
	Final	,727**	---	,961**	-,017	,129	,044
	Ort.	,888**	,961**	---	,001	,109	,050
Bahar	Ara sınav	,032	-,017	,001	---	,177	,902**
	Final	,057	,129	,109	,177	---	,585**
	Ort.	,051	,044	,050	,902**	,585**	---

**p<,01

Referans değerleri göz önünde tutulursa üçüncü sınıfların güz ve bahar dönemi notları ile not ortalamaları arasındaki ilişkinin, birinci sınıflardaki ilişkiye benzer biçimde zayıf ve çok zayıf olarak adlandırılabilir düzeyde olduğu anlaşılmaktadır. Güz ve bahar dönemi not ortalaması ilişkisi 0,050 düzeyinde pozitif yönlü ve oldukça zayıf düzeyli bir ilişkiye işaret ederken, diğer sınav basamaklarındaki ilişkiler de zayıftır. Anlamlı fark bulunan korelasyonların dönemlerin kendi içerisindeki korelasyon katsayıları olduğu görülürken, bu durumun güz dönemi dönem başarısında final sınavlarının (r=0,961), bahar döneminde ise ara sınavların (r=0,902) ortalama puanlara katkısı fazlalığını anlattığı söylenilebilir. Bilhassa üçüncü sınıflarda bahar dönemindeki ara sınav katkısı diğer sınıflardan daha büyüktür.

Tablo 8: Dördüncü Sınıf Notlarına Yönelik Dönem Karşılaştırması t Testi

Dönemler	N	Ort.	SS	df	t	p
Güz	48	67,40	18,29	97	-3,07	,003
Bahar	51	77,67	14,83			

Dördüncü sınıf öğrencilerinin piyano dersi puanları dönem karşılaştırması sonuçları p<,05 düzeyine göre anlamlı bulunmuştur [t₉₇ = -3,07, p<,05]. Ortalama değerleri açısından yapılan incelemede eğilimin bu sınıf düzeyinde bahar dönemi not ortalamaları yönünde olduğu görülmektedir. Güz döneminde 67,40 olan not ortalamasının diğer sınıflara göre kısmen daha az artarak bahar döneminde 77,67 düzeyine geldiği farklılaştığı anlaşılmaktadır.

Tablo 9. Dördüncü Sınıf Öğrencilerin Piyano Dersi Notlarına İlişkin Korelasyon Katsayıları

		Güz Dönemi			Bahar Dönemi		
		Ara sınav	Final	Ort.	Ara sınav	Final	Ort.
Güz	Ara sınav	---	,540	,787	-,120	,093	-,046
	Final	,540	---	,944	,003	,102	,049
	Ort.	,787	,944	---	-,045	,111	,018
Bahar	Ara sınav	-,120	,003	-,045	---	,380	,907
	Final	,093	,102	,111	,380	---	,735
	Ort.	-,046	,049	,018	,907	,735	---

**p<,01

Referans değerlerine göre dördüncü sınıfların güz ve bahar dönemi notları ile not ortalamaları arasındaki ilişkinin de diğer tüm sınıflarda gözlenen durumun benzeri olduğu ve zayıf/çok zayıf olarak düzeyde olduğu anlaşılmaktadır. Güz ve bahar dönemi not ortalaması ilişkisi

0,018 düzeyinde pozitif yönlü ama oldukça zayıf düzeyli bir ilişkiye işaret etmektedir. Aynı şekilde diğer sınav türlerindeki dönemsel ilişki de zayıftır. Aralarında anlamlı fark bulunan korelasyon katsayıları, dönemlerin kendi içerisindeki sınavların korelasyon katsayılarıdır. Bu durum diğer sınıflarda olduğu gibi güz dönemi dönem başarısında final sınavlarının ($r=0,944$), bahar döneminde ise ara sınavların ($r=0,907$) ortalama puanlara katkısını anlatmaktadır.

5.SONUÇ

Toplanan veriler ve elde edilen analiz sonuçları, bahar döneminin başarı notlarının her sınıf düzeyinde güz dönemine göre daha yüksek olduğuna işaret etmektedir. Dördüncü sınıflarda yaklaşık 10 puanlık bir ortalama puan düzeyi artışı gerçekleşirken, diğer sınıflarda daha fazla puan farkları oluşmuştur. Bu durum bahar döneminde öğrencilerin piyano dersi başarılarının arttığı yönünde yorumlanması gerekirken, koşullar göz önünde tutularak değerlendirilmelidir. Bağımsız örnekler t testinde bahar döneminde gerçekleşen eğilim ve korelasyon katsayılarının düşük düzeyli gerçekleşmesinin, bahar dönemindeki başarı artışına ve bu artış sebebiyle farklılaşan puanları bağımsızlaştırarak korelasyon ilişkisinden uzaklaşmasına bağlanmalıdır. Bahar dönemi notları güz dönemine göre artış ve farklı yönde birbirinden ayrışırken, dönemler arasındaki uygulama farkı dikkat çekmektedir.

Yaşanan ve halen etkisini sürdüren salgın dönemi koşulları gereğince hazırlıksız biçimde başlanılan uzaktan eğitim süreci, piyano derslerinde de koşullar nedeniyle farklı uygulamalara (ödev, kısa sınav, performans, test vb.) yönelmeyi zorunlu kılmıştır. Güz döneminde klasik bir piyano eğitiminde sınavlarda yaşadığı heyecan veya yetersiz çalışma gibi durumlarla orta ya da zayıf düzeyli notlar alan öğrencilerin, bahar döneminde olanaklar nedeniyle zorunlu olarak ödev veya benzeri çalışmalara sevk edilmesi ile başarı notları artmıştır. Bahar dönemi düzeyinde görülen farklar ve korelasyon ilişkilerindeki ana neden, klasik bir başarı artışı olarak düşünülmemelidir. Salgın döneminin beklenmedik koşulları nedeniyle gerçekleşen puan artışlarının, bu sonuçları oluşturan ana etken olduğu söylenilebilir.

Buna dayanarak uzaktan eğitim sürecinin yüz yüze eğitim süreci ile kıyaslanmadan ama yeterli hazırlıklar yapılarak gerçekleşmesinin önemli olduğu söylenilebilir. Daha planlı ve doğru hazırlanmış ve koşulları (gerek fiziki, gerek teknik altyapı, gerekse öğrenci ve hoca ekipman ve donanımları açısından) yüz yüze eğitime yakın etkiyi sağlayacak nitelikte yürütülecek bir uzaktan eğitimde sonuçlar da bu şekilde değerlendirilmeyecektir. Bu çalışma grubuna benzer çalışma grupları ile farklı anabilim dallarında benzer çalışmaların tekrarlanması, ülke genelinde de durumun bu şekilde olup olmadığına ayna tutacaktır. Doğru planlanmış her iş ve her eğitim öğretim faaliyeti gibi eğer ihtiyaç duyulursa doğru planlanacak bir uzaktan eğitim sürecinde, alana yönelik öğretim ve beceri kazandırma endişeleri önemli ölçüde azalacaktır.

6.KAYNAKÇA

- Alpar, R. (2011). Uygulamalı çok değişkenli istatistiksel yöntemler. Ankara: Detay Yayıncılık.
- Annagiyeva, G. ve Bulut, D. (2019). Büyük Bestecilerin Piyano Eserlerinde Pedal Kullanım Teknikleri Üzerine Bir İnceleme. *İdil Dergisi*, 62, 1287-1294.
- Arslan, G. (2015). Ergenlerde psikolojik sağlık: bireysel koruyucu faktörlerin rolü. *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, 5(44), 73–82.
- Bakıoğlu, Ç. (2019). Güzel sanatlar lisesi müzik bölümü öğrencilerinin piyano dersine yönelik tutumları ile piyano dersi başarıları arasındaki ilişki. *Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Trabzon Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü.*
- Balcı, A. (2009). Sosyal bilimlerde araştırma yöntem teknik ve ilkeler. Ankara: PegemA Yayıncılık.
- Bursal, M. (2017). SPSS ile temel veri analizleri. Ankara: Anı Yayıncılık.

- Büyüköztürk, Ş., Kılıç-Çakmak, E., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş. ve Demirel, F. (2018). Bilimsel araştırma yöntemleri. Ankara: PegemA Yayıncılık.
- Ertem, Ş. (2014). Pişano Eğitiminde Öğrenme Süreci ve Öğrenme Stratejileri Kullanmanın Yeri ve Önemi. Sanat Eğitimi Dergisi (SED), 2(2), 1 – 26.
- Gün, E. ve Yıldız, G. (2013). Pişano eğitiminde başarıyı etkileyen faktörler. *e-Journal of New World Sciences Academy (NWSA)*, 8, (1), 103-114.
- Gün, E. ve Demirtaş, H. O. (2016). Müzik öğretmeni adaylarının pişano eserlerindeki armonik yapıyı analiz etme becerileri. *İdil Dergisi*, 5(25), 1387-1399.
- Karakaya, İ. (2014). Bilimsel araştırma yöntemleri. A. Tanrıöğen (Ed.), bilimsel araştırma yöntemleri içinde. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Kılıç, I. (2006). AGSL Öğrencilerinin pişano derslerindeki başarı durumlarının değerlendirilmesi, Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu, 26 – 28 Nisan, Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Denizli.
- Köklü, N. ve Büyüköztürk. Ş. (2000). Sosyal bilimler için istatistiğe giriş. Ankara: PegemA Yayıncılık.
- Kurtuldu, M. K. (2010). Pişano öğrencilerinin başarı algılarının sınıf, başarı düzeyi ve mezuniyet değişkenine yönelik karşılaştırılması. *e-Journal of New World Sciences Academy (NEWWSA)*, 5(3), 164-171.
- Kurtuldu, M. K. (2010). Pişano eğitiminde başarısızlık nedenlerine yönelik öğrenci görüşlerinin değerlendirilmesi. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 18(3), 917 – 930.
- Kurtuldu, M. K. ve Odabaş, E. (2017). Pişano öğrencilerinin armoni dersi başarıları ile deşifre becerilerinin incelenmesi. *Sanat Eğitimi Dergisi (SED)*, 5(2), 187 – 197.
- Özyazıcı, F. (2019). Pişano eğitiminin ilk beş yılı için seçilmiş repertuar ve metotlar ışığında uygulanabilecek pedagojik yöntemler. Yayımlanmamış Sanatta Yeterlik Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Pallant, J. (2015). SPSS kullanma kılavuzu, SPSS ile adım adım veri analizi. Çev: Balcı, S. ve Ahi, B. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Pirgon, Y. (2013). Pişano eğitiminde günlük çalışma yapmanın öğrenci başarısı üzerine etkisi. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 2(3), 41 – 49.
- Sungur, O. (2009) Korelasyon analizi. SPSS uygulamalı çok değişkenli istatistik teknikleri içinde. Kalaycı, Ş. (Ed.). Ankara: Asil Yayın Dağıtım.
- Tabachnick, B. G. and Fidell, L. S. (2013). Using multivariate statistics. (6th Edition). NewYork: Pearson Education.
- Taşpınar, M. (2017). Sosyal bilimlerde SPSS uygulamalı nicel veri analizi. Ankara: Pegem Akademi.
- Türkoğlu, B. Ö. (2009). Çok değişkenli normallik testlerinden z_p ve c_p için bir java programı ve uygulaması. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Başkent Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü.
- Ural, A. ve Kılıç, İ. (2018). Bilimsel araştırma süreci ve SPSS ile veri analizi. Ankara: Detay Yayıncılık.
- Vural, L. (2013). Grasha-riechmann öğrenme stili ölçeğinin yapı geçerliği çalışmaları. *Eğitimde Kuram ve Uygulama*, 9(4): 481–496.

- Yıldız, M. A. ve Çevik, G. B. (2016). Evli bireylerin evlilik doyumlarının ve yaşam doyumlarının incelenmesi. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, 13(1), 227–242.
- Yüctoker, İ (2009). Müzik eğitimi anabilim dalı piyano öğretim elemanlarının ve öğrencilerinin mevcut piyano eğitiminin durumuna ilişkin görüşleri. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.